

דף ו.

עין משפט ו.

אור"ח סימן תריב פ"ה א

א. האוכל ביוה"כ ככותבת הגסה חייב ^ק, והיא תמרה גדולה עם הגרעין שלה ^ר והוא מעט פחות מכביצה ^ש.
ושיעור זה שוה לכל אדם בין לננס בין לעוג מלך הבשן.

עין משפט ז.

יור"ד סימן קצח פ"ה א

א. צריכה האשה שתטבול כל גופה בפעם אחת ^ת, לפיכך צריך שלא יהיה עליה שום דבר החוצץ ^א אפי' כל שהוא.
אם דרך רוב בני אדם להקפיד עליו ^ב, אפי' שהיא אינה מקפדת עליו הרי זה חוצץ.

^ק. משנה יומא דף ע"ג ע"ב. והגם שלענין איסור במשהוא, מ"מ נפ"מ להאכיל חולה שיש לעשות שלא יצטרף לשיעור חיוב. ט"ז ס"ק א'. מהב"י.
^ר. כ"כ הרמב"ם בפ"ח על המשנה ביומא. ואם אכל תמרה עם הגרעין שלה אינו חייב כיון שהגרעין אינו אוכל ואינו מצטרף לשיעור. כה"ח אות ג'.
^ש. היינו ביצה בלא קליפה, כ"כ בד"מ ובספרו נו"ב חא"ח סי' ל"ח, וי"א עם קליפתה. והיינו מביצה בינונית. מ"ב אות ב'.
והגם שבכל האוכלין משערין בכזית, ביוה"כ דלא כתיב בה אכילה אלא בלשון עינוי, קים להם לחז"ל דבפחות מככותבת לא מתיישבת דעתו כלל והוא רעב ומעונה כבתחלה. מ"ב אות א'. והוא מגמ' יומא דף פ' ע"א.
ולא שנא אכל דברים המותרים או דברים האסורים חייב כגון נבלה וטרפה שע"י כולם מתיישבת דעתו. מ"ב אות י"ב.
^ת. בתורת כהנים פרשת אמור פרק ד' נלמד מהכתוב "כי אם רחץ בשרו במים ובא השמש וטהר" מה ביאת שמשו כולו כאחת אף ביאתו במים כולו כאחת.
^א. מימרא דרב יצחק בעירובין דף ד' ע"ב, ונדה ס"ז ע"ב.
^ב. הרא"ש בשם הראב"ד, וכ"כ הרשב"א מתוספתא, הביאה הר"ש בפ"ט דמקואות השיריים וכו'.
והיכא שרוב בני אדם אינם מקפידים והיא מקפדת, כתב הב"י בשם הרמב"ם דחוצץ, וכך פסק הב"ח וד"מ, אבל אם אינה מקפדת היא לעולם ורק מקצת בני אדם מקפידין, לא הוי חציצה. ט"ז ס"ק ב'.

אם חופה רוב הגוף, אפי' אין דרך בני אדם להקפיד עליו^א, חוצין.

הגה: לכתחילה לא תטבול אפי' בדברים שאינם חוצצים, גזירה לשאר דברים החוצצין.

עין משפט ז"ט. יו"ד סימן קצח סעיף ה

ה. ה. שתי שערות או יותר שהיו קשורים כאחד בקשר אחד^ד, אינם חוצצין.

הגה: ואין חילוק בין אם קשר ב' שערות עם שתי שערות^ה, או שקשר ב' שערות בפני עצמן.

ה. ו. שצרה אחת שנקשרה חוצצת, והוא שתהיה מקפדת עליה^ו, אבל אם אינה מקפדת עליה עלתה לה טבילה, עד שיהיה רוב שצרה קשור נימא נימא.

ג. דדבר תורה אינו חוצץ אלא ברובו ומקפיד עליו, וגזרו רבנן ברובו שאין מקפיד עליו משום רוב המקפיד, וגזרו על מיעוט המקפיד ג"כ משום רוב המקפיד, אבל במיעוט ואינו מקפיד שהם שני דברים לטובה, לא גזרו כלל דהוי גזירה לגזירה. ומה שכתב הרמ"א גזירה אטו דברים החוצצים, היינו לכתחילה אבל מדינא מותר. ט"ז ס"ק ד'.

ד. כר"י בנדה ס"ז ע"ב.

ה. פירושו בין אם ב' שערות קשורות עם ב' שערות אחרות או ב' שערות קשורות בפני עצמן בכל ענין אין חוצצין. ובדין שצרה אחת שנקשרה אין חילוק בין נקשרה עם חברתה אחת אל אחת בין נקשרה בפני עצמה בכל ענין חוצצת, כמו שכתב בב"י בשם הרשב"א והר"ן. והחילוק שבאחת ההידוק של הקשר חזק יותר לא כן בשתי שערות פחות חזק וע"כ אין חוצצין.

ו. ה"ה אם דרך רוב בני אדם מקפידין אע"פ שהיא אינה מקפדת ופשוט הוא. ש"ך ס"ק ח'. ועיין ברמב"ם פ"ב הלכה ט"ו במחלוקתו עם הגאונים. ומר"ן השו"ע פסק כדעת הגאונים שהשער נדון בפני עצמו, ורוב שעריו אע"פ שאין רוב בשרו או רוב בשרו אע"פ שאין רוב שעריו.

דף ו:

עין משפט א.

או"ח סימן תרל פק"ב

ב. אם היו שתי דפנות זו אצל זו^ז כמין גם^ח, עושה דופן שיש ברחבו יותר מטפח ומעמידו בפחות מג' טפחים^ט לאחד מהדפנות, ויעמיד קנה כנגד אותו טפח ויעשה לה צורת הפתח^י שיעמיד קנה עליו ועל הטפח וכשרה, אף שהקנה שעל גביהן אינו נוגע בהן.

הגה: ואם הטפח והדופן^כ מגיע לסכך א"צ קנה על גביהן. מה שנהגו בצורת הפתח עגולה זה לנוי בעלמא^ל.

ז. בגמ' סוכה דף ו' ע"ב אמרו שנים כהלכתן והשלישית אפי' טפח, וצריך צורת הפתח. שכתוב בסכת שנים חסרים ואחד מלא בוא"ו נחשב לשנים הרי ארבעה אחד לגופיה וג' לדפנות ובאה הלכה למשה מסיני והעמידה השלישית על טפח. ומהציות אלו שמהני לסוכה מותר לטלטל בה גם בשבת דכמו שחשיב מחיצה לענין סוכה חשיבי נמי לענין שבת והוא מגמ' בסוכה ז' ע"א, ורש"י שם. וכתב הר"ן שראוי להחמיר לענין מעשה, וכ"כ המ"ב אות י"א.

ח. שהיא גימ"ל יונית והיא כצורת דל"ת בכתובה אשורית.

ט. דאז הוי לבוד ונחשב כאילו ד"ט מחיצה והוא רוב הכשר ז' טפחים שיעור סוכה. וכתב המ"א דכל מה שמועיל קנה כל פחות מג' טפחים דוקא בסוכה של ד' דפנות אבל סוכה של ג' דפנות צריך ב' דפנות שלמות, אבל מדברי הב"י ורש"י בסוכה י"ז ע"א ד"ה דופן, והלבוש, משמע דגם בסוכה של ג' דפנות מהני קנה בפחות מג' טפחים ולא בענין שניים שלמות. כה"ח אות י"ח.

י. עשיית צורת הפתח הזה הוא מדרבנן, ב"ח. ואם שכח לעשות לה צורת הפתח מותר לעשותו ביו"ט ע"י גוי דשבות במקום מצוה מותר. כה"ח אות כ"א.

כ. צ"ל הטפח והקנה מגיע לסכך. ביאורי הגר"א. מ"ב אות י"ב.

ל. וראוי לעשות כן משום זה אלי ואנוהו. ט"ז ס"ק ד'. ויש מי שכתב שעושים צורת הפתח עגולה להפטר ממזוזה למחייבים והעניגול עושים אותו עד פחות מעשרה מגובה הקרקע. כה"ח אות כ"ו.